

De invloed van beveiligingsmaatregelen op veiligheidsbeleving

Donny Rohaan

Universiteit Twente, Enschede

Donny Rohaan

S1206399

Peter de Vries

Thomas van Rompay

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	4
Theoretisch Kader	4
Hypotheses	7
Methode	8
Deelnemers en design	8
Procedure	8
Resultaten	13
Conclusies	16
Discussie	17
Literatuurlijst	19
Bijlage I: Vragenlijst	21
Bijlage 2: Coderingsschema voor interpretatie foto's	29

Samenvatting

De laatste jaren is rond cameratoezicht een debat ontstaan. Er is geen duidelijk beeld van de effecten van cameratoezicht op veiligheidsgevoelens, aangezien er veel tegenstrijdige informatie verschijnt. Hierdoor is het belangrijk om de factoren te onderzoeken die een rol spelen bij de veiligheidsbeleving van het individu tijdens een confrontatie met camera's. In dit onderzoek is er onderzocht welke factoren een rol spelen bij het inschatten van de veiligheid van een omgeving en welke invloeden cameratoezicht heeft op inschatting van ambigue situaties. De resultaten zijn verkregen door middel van een vragenlijst waarbij respondenten twee korte video's van een veilige en onveilige straat te zien kregen. Hierbij werden de respondenten in twee groepen verdeeld. De ene groep kregen video's te zien waarbij camera's in de straat aanwezig waren en de andere groep kregen video's te zien waarbij camera's afwezig waren. De resultaten lieten zien dat er een significant effect bestond tussen camera-aanwezigheid en de beoordeling van de straat. Tevens werd er een significant interactie-effect tussen inschatting van de straat en de persoonlijkheidsfactor Extraversie gevonden. Extraverte personen beoordeelden de beveiliging in de veilige straat positiever dan minder extraverte personen. Dit wijst erop dat persoonlijkheidsfactoren een rol kunnen spelen bij de beoordeling van situaties tijdens een confrontatie met veiligheidsmaatregelen. Verdere implicaties en limitaties van dit onderzoek worden tevens besproken.

Abstract

In recent years there has been a lot of debate about camera surveillance. Studies show contradicting results, which makes it hard to get a clear picture of the effects of camerasurveillance on feelings of safety. This means it's important to study the factors that play a part in creating feelings of safety during a confrontation with surveillance procedures. In this study it is examined which factors play a role during the assessment of safety of a situation and which influences cameras have on later assessments of safety in ambiguous situations. The results have been obtained by a questionnaire which contained two short videos of a safe and unsafe street. The participants were placed in two groups, which determined if the participant would be confronted with cameras in the video or not. The results show that there is a significant effect between camera presence and the assessment of the situation. Furthermore there seems to exist a significant interaction-effect between the assessment of the street and the personality factor Extraversion. Extraverts had a more positive judgement of the safe street than introvert participants. This indicates that extraversion can play a role during the assessment of situations while being confronted with security measures. Further implications and limitations of this study are discussed.

Inleiding

Het afgelopen jaar is er een debat ontstaan over de plaatsing van veiligheidscamera's. In de Tweede Kamer is er geconcludeerd dat er bijvoorbeeld minder camera's moesten komen in Groningen, omdat inwoners klaagden over privacyschending. Tevens schrijft de Telegraaf (2013) dat ondanks het grote budget dat wordt gereserveerd voor cameratoezicht in Nederland, deze veiligheidsmaatregel weinig effect heeft. Volgens de statistieken van het CBS gaat het om een stijging van maar liefst 53% in de periode van het jaar 2002 tot en met 2012. Het AD (2012) schrijft ook dat het plaatsen van veiligheidscamera's weinig tot geen effect heeft. Dit soort berichten zorgt voor het opkomen van vragen bij het groeiende budget voor veiligheidscamera's. Echter, als er naar de statistieken van het CBS wordt gekeken, kan er worden gezien dat een stijging in het budget voor veiligheidsmaatregelen gepaard gaat met een daling van maar liefst 16% in geregistreerde criminaliteit. Hoe kan het daarom komen dat de kranten er van overtuigd zijn dat cameratoezicht geen enkel effect heeft? Kunnen deze berichten ook zijn ontstaan doordat cameratoezicht een gevoel van onveiligheid opwekt, waardoor een persoon het gevoel heeft dat de camera's niet nuttig zijn? Dit zou betekenen dat er niet alleen naar de teruggedrongen criminaliteit moet worden gekeken, maar ook naar de mate waarin een persoon zich veilig acht rond veiligheidsmaatregelen. Zou cameratoezicht kunnen lijden tot een verandering in veiligheidsgevoelens? Volgens Zurawaski (2010) wordt het veiligheidsgevoel wel beïnvloed door camera-aanwezigheid, maar dit is volgens hem niet de belangrijkste factor die een rol bij deze invloed speelt. Associaties die een persoon legt bij veiligheidsmaatregelen zouden een grotere rol spelen bij de vorming van waargenomen veiligheid. Als dit het geval zou zijn, welke specifieke factoren leiden er dan toe dat veiligheidscamera's het veiligheidsgevoel van een individu beïnvloeden?

Theoretisch Kader

Camera's kunnen mensen vooral het gevoel geven dat een situatie onveilig is. Dit komt doordat mensen redeneren dat veiligheidsmaatregelen overbodig zijn in een veilige situatie. Hierdoor resulteert het plaatsen van camera's zonder functie enkel in een schending van privacy. In een onderzoek van Gill en Spriggs (2005) werd dit effect gevonden. Personen die zich in dit experiment bewust waren van camera's, rapporteerden een lager gevoel van veiligheid dan de personen die zich niet bewust waren hiervan. Hierbij werd er gediscussieerd dat deze gevoelens van onveiligheid werden opgeroepen doordat een persoon het idee zou krijgen dat de omgeving blijkbaar onveiliger was dan zij in eerste instantie hadden gedacht. Het onderzoek van Purmean-Chaney, McGrath en Sloan (2014) ondersteunt deze resultaten. Volgens dit onderzoek heeft het nemen van veiligheidsmaatregelen in scholen een negatief effect op de waargenomen veiligheid van scholieren. In het onderzoek werd het effect van het plaatsen van detectiepoorten op het veiligheidsgevoel onderzocht. Deze veiligheidsmaatregel is indringender aanwezig dan een camera. Er zijn echter veel overeenkomsten met camera's. Beide veiligheidsmaatregelen hebben hetzelfde doel, zullen alleen consequenties hebben bij de detectie van criminaliteit en confronteren beide een persoon met een veiligheidsinstantie. Hierbij werden er echter wel aanwijzingen gevonden die erop duiden dat voorgaande ervaringen een grote rol kunnen spelen bij de waargenomen veiligheid. Blanke mannelijke scholieren die aangaven zich in hun eigen buurt veilig te voelen, rapporteerden tevens dat zij

zich veiliger voelden op school. Echter, getinte mannelijke scholieren die afkomstig waren uit een onveilige buurt, gaven vaker aan dat zij zich onveiliger voelden op school. Dit zou kunnen betekenen dat voorgaande ervaringen en vooroordelen ten opzichte van veiligheidsmaatregelen een grote rol kunnen spelen bij de inschatting van veiligheid in een situatie. Volgens Taylor (2010) leiden veiligheidsmaatregelen niet altijd tot een onveiliger gevoel. In dit onderzoek werd gevonden dat studenten van een middelbare school in Engeland vooral keken naar de reden waarom een camera ergens werd geplaatst. Wanneer deze camera als functie had om criminaliteit of vandalisme terug te dringen, bleek de verminderde privacy minder belangrijk. Wanneer de camera's in privéplaatsen, zoals wc's, werden geplaatst, bleken de studenten juist veel waarde aan privacy te hechten. Door dit verschil bleken camera's met een duidelijke criminaliteitsverminderende functie positiever beoordeeld te worden dan de camera's in privé omgevingen. Tevens leidde de positief beoordeelde camera tot een groter gevoel van veiligheid onder de scholieren.

Volgens onderzoek van O'Donnell, Jetten en Ryan (2010) zou de situatie echter niet de enige factor zijn die invloed heeft op de houding ten opzichte van veiligheidsmaatregelen. Er moet ook rekening worden gehouden met de manier waarop een individu zich kan verplaatsen in de groep achter de camera. Tevens zou volgens Mortelé, Vermeersch, de Pauw, Hardyns en Deprins (2013) een camera enkel effect hebben op de veiligheidsgevoelens van een persoon, wanneer deze de camera's opmerkt. Het individu zou echter wel een zeer positief beeld van veiligheidsinstantie moeten hebben om hiervan een positief effect te zien, doordat volgens Van der Sar et. al. (2010), blootstelling aan een camera haast altijd zal leiden tot het opwekken van negatieve gevoelens. De resultaten suggereren dat dit zou komen doordat een persoon van nature niet graag bekeken wordt. Tevens in een onderzoek van Van der Sar et. al. (2011) werd er nogmaals gevonden dat camera's negatieve gevoelens veroorzaken bij mensen.

Meerdere factoren kunnen een rol spelen bij de beoordeling van een situatie. Doordat elk persoon verschillend is, zal een situatie of veiligheidsmaatregel ook door elk individu anders worden beoordeeld. Hierdoor moet er niet alleen rekening worden gehouden met de situatie of veiligheidsmaatregelen, maar moet er ook worden gekeken naar het individu. Ieder persoon is verschillend en zal anders op een situatie reageren. Hierbij zou kunnen worden gedacht aan de persoonlijkheid en vooroordelen ten opzichte van veiligheidsmaatregelen.

Emoties die een persoon ervaart kunnen een grote rol spelen bij het beoordelen van de situatie. Volgens Slovic et al. (2004) weegt een persoon vooral de negatieve en positieve emoties af die een situatie opwekt. Door veiligheidsmaatregelen wordt informatie verkregen die al snel door een individu als indringend wordt ervaren. Een individu heeft het gevoel dat zij recht op "privacy" hebben, wanneer zij geconfronteerd worden hiermee. Wanneer er wordt gekeken wordt naar Ingham (1978) en André (1986) kan er gezien worden dat privacy een grote rol speelt bij het individuele psychologische welzijn en het vormen van sociale relaties van individuen. Hierdoor is het belangrijk om te weten welke factoren een rol spelen bij het bepalen van de mate van privacy die acceptabel is voor het individu. Wanneer deze mate van privacy in een bepaalde situatie niet als acceptabel wordt gezien, zal een persoon negatieve emoties kunnen ervaren tegenover de veiligheidsmaatregelen.

Door de aanwezigheid van negatieve gedachten bij een individu kan de omgeving anders worden waargenomen. Door de onderzoekers Kay, Wheeler, Bargh en Rossa (2004) wordt dit bevestigd. Uit dit onderzoek is gebleken dat wanneer een individu geprimeerd wordt met materialen uit het bedrijfsleven, dit leidt tot meer competitief-relevante woordvoltooiing en een meer competitieve beoordeling in ambigue sociale situaties. Een ander onderzoek die deze uitspraak ondersteunt is het onderzoek van Aarts, Dijksterhuis en De Vries (2001). Hierin is onderzocht of het hebben van dorst invloed heeft op de manier waarop een persoon de omgeving waarneemt. Het is gebleken dat het hebben van dorst zorgt voor een snellere reactie op dorst-gerelateerde cues op een lexicale beslissingstaak en betere herinnering van deze cues op een geheugentaak. Tevens in een tweede experiment is gebleken dat het hebben van dorst ervoor zorgde dat er meer dorst-gerelateerde cues uit de omgeving werden opgemerkt en onthouden. Een ander onderzoek waarbij deze effecten werden aangetoond is het onderzoek van Mogg, Bradley, Hyare en Lee (1998). Zij lieten de helft van de participanten in het experiment twee maaltijden overslaan. Hierna werd er gekeken naar het verschil tussen deze twee groepen met betrekking tot aandacht voor voedsel-gerelateerde woorden ten opzichte van neutrale woorden. De resultaten toonden aan dat de groep die twee keer de maaltijd moest overslaan significant sneller de voedselgerelateerde woorden herkenden op de aandachtstaak dan de andere groep.

Om de correlatie tussen deze emoties en gevaarinschatting te kunnen onderzoeken, moet er eerst in kaart worden gebracht welke emoties kunnen optreden wanneer een persoon het gevoel heeft dat zijn privacy wordt geschonden. Als er gekeken wordt naar de resultaten van hierboven genoemde onderzoeken, zijn er aanwijzingen te vinden voor het ontstaan van bezorgdheid. Tevens kunnen er gevoelens van woede en frustratie optreden bij een confrontatie met camera's. Dit zijn negatieve gevoelens die mensen over het algemeen proberen te vermijden. Dit verschil van het ervaren van emoties tussen personen, wordt vooral beïnvloed door persoonlijkheidsfactoren. Volgens het onderzoek van Pease en Lewis (2015) speelt Extraversie een rol bij het optreden van woede in een individu. Tevens zou Neuroticisme het ontstaan van woede beïnvloeden. De onderzoekers geven aan dat een hoge score op Neuroticisme en Extraversie zou leiden tot het sterker ervaren en uiten van woede. Naast woede zou angst een grote rol kunnen spelen bij het inschatten van een situatie. Veiligheidsmaatregelen waar een individu mee te maken krijgt zijn vooral gericht op sociale situaties (CCTV, beveiligers, politie). Volgens Brands en Schwanen (2014) verkeert een individu in een sociale situatie in één van twee psychologische staten. De eerste staat houdt in dat een persoon zich geen zorgen maakt over gevaar en zonder zorgen in de situatie kan verblijven. De tweede staat beschrijft alertheid wanneer een persoon gevaar of aanwijzingen voor naderend gevaar observeert. Dit is belangrijk, doordat een persoon door veiligheidsmaatregelen het gevoel kan krijgen dat een situatie gevaarlijk is en hierdoor angst kan ervaren. Door deze angst kunnen veiligheidsmaatregelen door een persoon als dreigend worden ervaren, waardoor meerdere negatieve gevoelens kunnen ontstaan. Volgens Clark en Wells, (1995); Heimberg, Brozovich, Rapee, (2014) resulteert angst bij een individu in het beter monitoren van de omgeving en zijn mentale representatie van hoe de persoon zelf op de omgeving overkomt. Tevens houdt de persoon zelf deze psychologische staat in stand.

Neuroticisme is vooral positief gecorreleerd met de mate waarin angst wordt ervaren door een individu. (Levinson, Kaplan, & Rodebaugh, 2014). Dit betekent dat een persoon die hoog scoort op Neuroticisme, meer angst zal ervaren dan een persoon die laag scoort op Neuroticisme. De onderzoekers geven echter wel aan dat Neuroticisme enkel een rol speelt bij het ervaren van angst door een directe dreiging. Bij het beoordelen van een situatie zal Extraversie een grotere rol spelen. Er is gebleken dat Extraversie negatief gecorreleerd is met angst. Een verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat personen die extravert zijn, meer feedback van de omgeving krijgen (Bienvenu et al., 2001; Kotov, Watson, Robles, Schmidt, 2007).

Nadat er gekeken is naar alle factoren die een rol spelen bij veiligheidsbeleving, kan er een duidelijker beeld worden geschetst van het proces waarbij een persoon een situatie inschat. Het bovenstaande is getest door middel van een experiment. Hierbij zijn veiligheid van de buurt en camera-aanwezigheid gemanipuleerd. Extraversie is meegenomen als moderator van deze twee gemanipuleerde variabelen. Er is besloten om Neuroticisme niet mee te nemen als moderator, aangezien er vanuit de beschikbare literatuur aanwijzingen zijn gevonden dat Neuroticisme bij de beoordeling van de situatie een ondergeschikte rol speelt ten opzichte van Extraversie.

Hypotheses

Uit de bovengenoemde literatuur zijn de volgende hypothesen met betrekking tot dit onderzoek te formuleren:

H1: Er is een interactie-effect tussen de aanwezigheid van camera's en de buurt. In een onveilige buurt zal de houding ten opzichte van camera's positiever zijn dan in een veilige buurt. Zelfs bij afwezigheid van camera's in een onveilige buurt zullen deze positiever worden beoordeeld dan wanneer camera's afwezig zijn in een veilige buurt.

H2: Bij de aanwezigheid van camera's zullen personen met een hoge Extraversie een positievere houding hebben ten opzichte van veiligheidsmaatregelen dan personen met een lage Extraversie. Tevens zullen personen met een hoge Extraversie een positievere houding hebben ten opzichte van veiligheidsmaatregelen bij de afwezigheid van camera's dan personen met een lage Extraversie.

H3: Personen met een hoge Extraversie zullen een positiever straatbeeld hebben in de onveilige straat maar een negatiever straatbeeld hebben in de veilige straat dan personen die laag scoren op Extraversie.

H4: Personen met een positief straatbeeld en een positieve houding tegenover camera's zullen een lagere gevaarinschatting hebben dan personen met een negatief straatbeeld en een negatieve houding ten opzichte van camera's. Tevens zal een positief straatbeeld maar een negatieve houding ten opzichte van camera's ertoe leiden dat de gevaarinschatting lager is dan wanneer een persoon een negatief straatbeeld en een positieve houding ten opzichte van camera's heeft.

Methode

Deelnemers en design

In totaal hebben er 148 respondenten de vragenlijst ingevuld, waarbij er 76 mannen (51,4%) en 72 vrouwen (48,6%) hebben meegedaan. De gemiddelde leeftijd van de respondenten bedroeg 39,61 jaar ($SD=16,57$). Tevens is er gevraagd naar de nationaliteit. Hieruit is gebleken dat er 4 belgische, 4 duitse en 140 nederlandse respondenten de vragenlijst hebben ingevuld. De participanten zijn geworven door middel van email en social media (Facebook). De criteria om de vragenlijst in te vullen was dat de respondent minstens 18 jaar moest zijn en een adequate kennis van de nederlandse taal moest hebben.

De gegevens die benodigd waren voor dit onderzoek werden verkregen door middel van een vragenlijst met bewerkte video's. De site die gebruikt is voor het online zetten van de vragenlijst is: www.qualtrics.com. Tevens is er gebruik gemaakt van drie ambigue foto's zodat de respondenten een eigen interpretatie aan de foto konden geven.

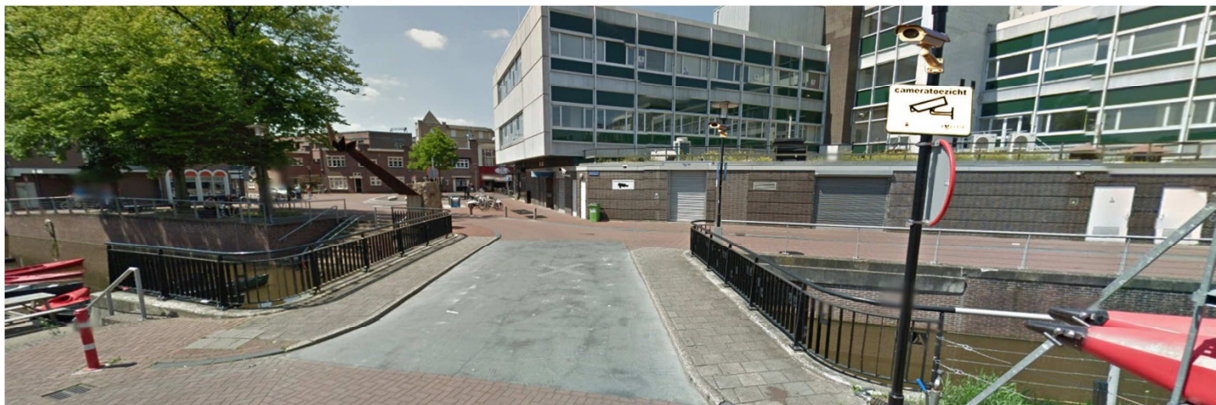
Dit onderzoek bevat een 2(Camera-aanwezigheid: aanwezig versus afwezig)x2(Buurt: veilig versus onveilig)x2(Extraversie: hoog versus laag) design, waarbij de Camera-aanwezigheid (tussen-proefpersonen) en de Buurt (binnen-proefpersonen) werden gemanipuleerd. Hierbij werd Extraversie als continue maat meegenomen in de analyses. Tevens is er een mediaansplit toegepast op deze variabele.

Procedure

Er werden respondenten verworven via Facebook en Twitter. De respondenten hadden toegang hebben tot de online vragenlijst via een link (www.qualtrics.com). Alle respondenten kregen voor aanvang van het onderzoek een inleiding te lezen. Deze inleiding bevatte de benodigde informatie over het onderwerp, maar ook de duur en de indeling van de vragen. Tevens werd er vermeld dat de verkregen informatie anoniem bleef en enkel gebruikt werd voor statistische doeleinden. Hierna werd er eerst verwacht van de personen dat zij vragen beantwoorden die betrekking hadden op persoonlijkheid. Voorbeeld vragen hiervan zijn: "Ik voel mij op mijn gemak rond andere mensen", "Ik heb er geen problemen mee als mensen op mij letten" en "Ik ben vaak stil rond onbekende mensen". Nadat dit was gebeurd kreeg de respondent een video van ongeveer 25 seconden te zien, waarbij deze een straat te zien kreeg. Hierbij werd er een onderscheid gemaakt tussen 2 groepen. Allereerst was de camera-aanwezigheid gemanipuleerd. Hierbij doorliepen deelnemers een straat waarin zij geconfronteerd werden met camera's. In totaal doorliep de deelnemer twee straten. Een veilige straat, waarbij veel overzicht en licht is en de onveilige straat die donker en onoverzichtelijk is gemaakt. Bij de onveilige straat waren tevens tekenen van vandalisme zoals, graffiti en gebroken ramen. De desbetreffende straten zijn gelegen in het centrum van Almelo en Enschede, hierdoor kan het zijn dat participanten al eerdere ervaringen hebben gehad met deze straat. Hieronder zijn afbeeldingen van elke straat geplaatst.

Figuur 1: camera's aanwezig; onveilige straat

Figuur 2: camera's aanwezig; veilige straat

Figuur 3: camera's afwezig; onveilige straat

Figuur 4: camera's afwezig; veilige straat

Tevens konden de participanten binnen de twee groepen nog een verschillende volgorde van video's te zien krijgen, waarbij de ene respondent video 1 als eerste kon zien en de andere respondent video 2 als eerste. Nadat deze video was bekeken, kreeg de respondent een aantal vragen over de beoordeling van de straat. Hierbij moest er op een vijfpuntsschaal aangegeven worden in hoeverre de persoon de straat veilig/warm/gezellig/beschermd enz. vond. Tevens werden er stellingen gegeven die betrekking hadden op de gevoelens die een persoon zou hebben wanneer hij door de getoonde straat zou moeten lopen. Hierna werden er bepaalde stellingen gegeven over de houding ten opzichte van politie en veiligheidsmaatregelen. Hier moest op een Likert schaal aan worden gegeven in hoeverre een persoon het met de stelling eens of oneens was. Voorbeeld stellingen hiervan zijn: "Sta ik positief tegenover het treffen van beveiligingsmaatregelen op straat", "Heb ik het idee dat de politie de rechten van burgers schendt" en "Heb ik het idee dat de politie haar best doet om de buurt veiliger te maken". Wanneer al deze vragen ingevuld waren, kreeg de respondent een tweede video te zien. In deze tweede video werd een andere straat afgebeeld, waarbij tevens in de experimentele groep camera's waren gefotoshopt, die bij de controle groep afwezig waren. Hierna werden weer dezelfde vragen gesteld als bij de eerste video. Na dit alles te hebben afgerond werden er stellingen gegeven die betrekking hadden op de houding ten opzichte van veiligheidsmaatregelen in het algemeen. Voorbeeld stellingen hiervan zijn: "Het is veiliger op straat wanneer er camera's hangen" en "Een omgeving met camera's wijst erop dat het onveilig is". Hier kon tevens door middel van een Likert schaal aangegeven worden in hoeverre de respondent het met deze stellingen eens of oneens was. Het tweede gedeelte van de vragenlijst bestond uit drie foto's die op meerdere manieren geïnterpreteerd konden worden. Dit gedeelte van het experiment is bedoeld om te kijken of een confrontatie met veiligheidsmaatregelen ook gevolgen heeft voor de manier waarop een persoon situaties beoordeelt. Hierbij werd er aan de participant gevraagd om te beschrijven wat er in de foto's te zien was. De reacties op de foto's zijn ingedeeld door middel van een coderingsschema die als bijlage achteraan het verslag is toegevoegd. Hierbij werden de reacties ingedeeld in vijf categorieën. Deze liepen van zeer positief tot zeer negatief. De foto's zijn hieronder weergegeven.

Figuur 5: Foto 1

Figuur 6: Foto 2

Figuur 7: Foto 3

Nadat de vragenlijst was afgerond werd de respondent gevraagd of hij/zij verdere informatie wenste te ontvangen met betrekking tot het onderzoek.. Tevens werd de respondent bedankt voor zijn/haar deelname aan het onderzoek.

Om de betrouwbaarheid van de vragenlijst te onderzoeken is er gebruik gemaakt van Cronbach's α . Hierbij is gekeken naar de betrouwbaarheid van elke risico categorie.

Categorie	Cronbach's α	N
Extraversie	.90	9
Inschatting gevoelens 1	.75	8
Inschatting straat 1	.79	10
Houding t.o.v. veiligheidsmaatregelen 1	.77	16
Inschatting gevoelens 2	.79	8
Inschatting straat 2	.86	10
Houding t.o.v. veiligheidsmaatregelen 2	.72	16

Tabel 1: Cronbach's alpha van elke vragen categorie

Uit deze waarden bleek dat de Cronbach's α van elke categorie boven de .65 ligt en dus voldoet aan de criteria die in het algemeen wordt gehanteerd. De enige categorie die niet aan deze voorwaarde voldeed was de "Inschatting Veiligheid 2" Deze bestond enkel uit twee items en er konden dus ook niet vragen worden verwijderd om deze waarde te verhogen. Hierdoor is deze categorie niet meegenomen in de analyse. Tevens waren de waardes van de Cronbach's Alpha in de categorieën "Houding t.o.v. veiligheidsmaatregelen 1 en 2" te laag, maar na het verwijderen van het item "Geloof ik dat de politie meer moet doen om deze straat veilig te maken" was de Cronbach's alpha voor deze categorieën hoog genoeg om mee te nemen in de analyse.

Resultaten

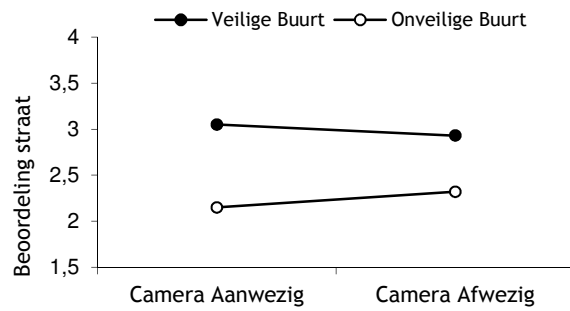
Er is een Multivariate repeated measures ANOVA uitgevoerd met Extraversie en Camera-aanwezigheid als tussen-proefpersonen onafhankelijke variabele en Buurt als binnen-proefpersonen onafhankelijke variabele. De afhankelijke variabelen zijn Houding t.o.v. beveiligingsmaatregelen, Straatbeoordeling en Gevoel. Deze analyse bleek de volgende resultaten te bevatten.

Er bleek een significant hoofdeffect te bestaan voor Buurt (*Wilk's Λ* : 0.31; $F(3, 137)=101.65$; $p<0.005$), maar niet voor Camera-aanwezigheid (*Wilk's Λ* : 0.96; $F(3, 137)=1.89$; $p=ns$). Tevens bleek het interactie-effect tussen Buurt en Camera-aanwezigheid (*Wilk's Λ* : 0.89; $F(3, 137)=5.81$; $p<0.005$) significant. De interactie-effecten tussen Buurt en Extraversie (*Wilk's Λ* : .96; $F(3, 137)=2.16$; $p=ns$) en Camera-aanwezigheid en Extraversie (*Wilk's Λ* : 0.98; $F(3, 137)=0.78$; $p=ns$) waren niet significant. De drie-weginteractie tussen Camera-aanwezigheid, Extraversie en Buurt bleek ook niet significant te zijn (*Wilk's Λ* : 1.00; $F(3, 137)=0.20$; $p=ns$).

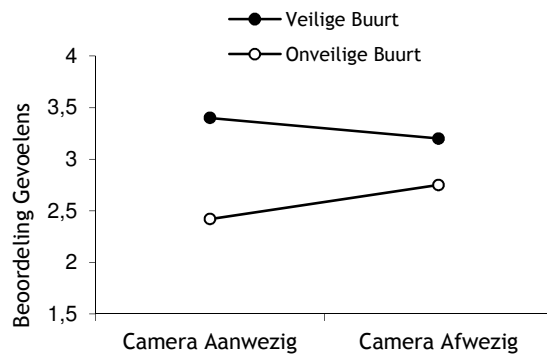
Buurt. Nadat er een significant hoofdeffect was gevonden bij de onafhankelijke variabele Buurt, is gekeken naar de Univariate resultaten. Hieruit is gebleken dat er een significant effect bestaat op de inschatting van de straat ($F(1, 139)=110.21$, $p<0.05$). De deelnemers schatten de onveilige buurt slechter in ($M=2.23$, $SE=0.05$) dan de veilige buurt ($M=2.99$, $SE=0.05$). Tevens is er gevonden dat er een significant effect bestaat van buurt op de gevoelens die worden ervaren ($F(1, 139)=101.03$, $p<0.05$). De gerapporteerde gevoelens die werden ervaren zijn in de onveilige buurt negatiever ($M=2.59$, $SE=0.04$) dan in de veilige buurt ($M=3.30$, $SE=0.05$). Evenals het gevoel en de inschatting van de straat is het effect van de buurt op de inschatting van de veiligheid significant ($F(1, 139)=201.98$, $p<0.05$). De participanten zijn positiever over veiligheidsmaatregelen in de veilige buurt ($M=3.14$, $SE=0.03$) dan in de onveilige buurt ($M=2.53$, $SE=0.03$).

Buurt en Camera-aanwezigheid. Het interactie-effect tussen Buurt en Camera-aanwezigheid bleek significant. Dit effect werd gevonden bij Straat ($F(1, 139)=3.99$, $p<0.05$), Gevoel ($F(1, 139)=13.52$, $p<0.05$) en Beveiliging ($F(1, 139)=4.06$, $p<0.05$). De deelnemers in de conditie met camera-aanwezigheid schatten de onveilige straat negatiever in ($M=2.15$, $SE=0.06$) dan deelnemers in de conditie zonder camera-aanwezigheid in de onveilige straat ($M=2.32$, $SE=0.07$). De veilige straat wordt echter door participanten positiever ingeschat wanneer er camera's aanwezig zijn ($M=3.05$, $SE=0.07$) dan wanneer de camera's afwezig zijn ($M=2.93$, $SE=0.08$). Bij camera-aanwezigheid in de onveilige straat ervaren personen negatievere gevoelens ($M=2.42$, $SE=0.06$) dan de deelnemers zonder camera-aanwezigheid in de onveilige straat ($M=2.75$, $SE=0.06$). In de veilige straat rapporteren mensen een positiever gevoel te hebben bij camera-aanwezigheid ($M=3.40$, $SE=0.06$) dan bij camera afwezigheid ($M=3.20$, $SE=0.07$). Er wordt echter door de participanten wel gerapporteerd dat de houding ten opzichte van beveiligingsmaatregelen in de onveilige straat met camera-aanwezigheid positiever is ($M=2.62$, $SE=0.04$) dan bij camera afwezigheid ($M=2.44$, $SE=0.04$). In de veilige straat blijkt de houding ten opzichte van veiligheidsmaatregelen gelijk

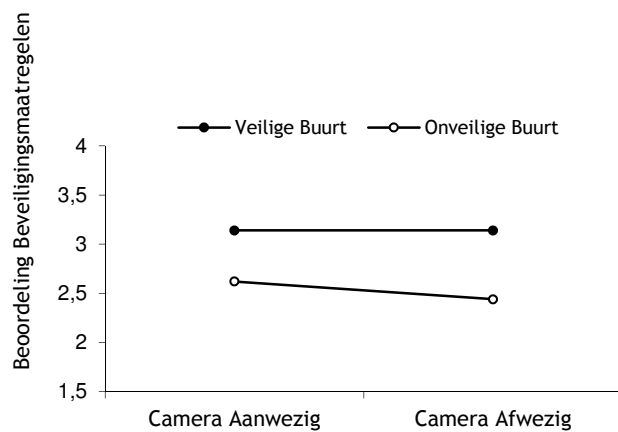
te zijn, ongeacht camera-aanwezigheid ($M=3.14$, $SE=0.04$) of afwezigheid ($M=3.14$, $SE=0.05$).

Figuur 8: Plot van gemiddelden interactie-effect Buurt en Camera-aanwezigheid op beoordeling van de straat

Figuur 9: Plot van gemiddelden interactie-effect Buurt en Camera-aanwezigheid op beoordeling gevoelens

Figuur 10: Plot van gemiddelden interactie-effect Buurt en Camera-aanwezigheid op beoordeling beveiligingsmaatregelen

Interpretatie Foto's. Allereerst zijn de kwalitatieve resultaten door middel van een coderingsschema (zie Bijlage2) omgezet in kwantitatieve data. Hierdoor zijn er statistische analyses toe te passen op de verkregen resultaten. Hierna is er een Repeated Measures Anova uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat camera-aanwezigheid geen effect had op de interpretatie van de foto's (*Wilk's Λ* : 0.98; $F(2, 143)=1.37$; $p=ns$).

Conclusies

Er is gebleken dat er een significant effect bestaat tussen camera-aanwezigheid en de manier waarop er tegen de buurt aangekeken wordt. Er kan worden gezien dat camera-aanwezigheid in elk geval een negatief effect heeft op de beoordeling van onveilige omgevingen. Wanneer er camera's aanwezig zijn in een onveilige buurt, zal er negatiever over de buurt worden gedacht dan wanneer deze camera's afwezig zijn. Als er wordt gekeken naar de veilige buurt dan is dit effect echter tegenovergesteld. Er is ook te zien dat het plaatsen van camera's in een onveilige buurt ervoor zorgt dat de persoon negatieve gevoelens ervaart ten opzichte van personen die niet geconfronteerd worden met camera's. Dit geldt echter niet voor de veilige buurt. Hierbij beoordelen de personen bij camera-aanwezigheid de gevoelens die de veilige straat opwekt positiever dan de personen bij camera-afwezigheid. De enige afhankelijke variabele waarbij dit patroon niet te zien is, is de beoordeling van veiligheidsmaatregelen. Hierbij wordt gezien dat het plaatsen van camera's in de onveilige buurt ervoor zorgt dat de houding ten opzichte van camera's positiever is dan wanneer camera's afwezig zijn. In de veilige buurt wordt er echter geen verschil gevonden in de houding ten opzichte van camera's wanneer camera's aanwezig of afwezig zijn.

Er bleek tevens dat er geen significant effect bestond van Extraversie op de beoordeling van de buurt. Hierdoor is te concluderen dat in dit onderzoek Extraversie geen enkele rol heeft gespeeld bij het beoordelen van de situatie of beveiligingsmaatregelen.

Als er wordt gekeken naar de resultaten, kan er inderdaad gezien worden dat er een significant effect bestaat van Straatbeeld en Beoordeling van de camera's op de gevaarinschatting. Hierbij is te zien dat wanneer een persoon in een onveilige straat negatieve gevoelens ervaart, de veiligheid ook negatief inschat. Het tegenovergestelde blijkt ook waar te zijn. Wanneer een persoon de veiligheid en gevoelens negatief beoordeelt, zal de straat ook negatiever worden ingeschat.

Discussie

Wanneer er naar de resultaten wordt gekeken dan kan er gezien worden dat de gevaarinschatting wordt beïnvloed door de houding tegenover veiligheidsmaatregelen en de houding tegenover de situatie. Echter, is het effect dat camera-aanwezigheid heeft op de afhankelijke variabelen niet zoals vooraf werd aangenomen. Bij de beoordeling van de buurt wordt er bij camera-aanwezigheid een negatiever straatbeeld gevormd dan bij camera afwezigheid. Deze bevinding steunt het onderzoek van Gill en Spriggs (2005). Hierbij werd er aangetoond dat personen juist een negatiever straatbeeld krijgen wanneer zij geconfronteerd worden met camera's. Echter, zijn de resultaten van de veilige straat tegenstrijdig met deze uitspraak. In de veilige straat leidde het plaatsen van camera's juist tot een positiever straatbeeld. Dit kan komen doordat personen die een positief straatbeeld hebben, juist geneigd zijn om andere factoren uit een omgeving ook als positief op te vatten.

Bij het ervaren van gevoelens tijdens het doorlopen van de straat, kan hetzelfde effect worden gevonden als bij de vorming van het straatbeeld. Hierbij wordt een negatief effect van het plaatsen van veiligheidsmaatregelen in de onveilige straat gevonden, maar een positief effect van het plaatsen van veiligheidsmaatregelen in de veilige straat. Voor ondersteuning van deze uitspraak kan er worden gekeken naar het onderzoek van Aarts, Dijksterhuis en De Vries (2001). Hierbij werd er gevonden dat het ervaren van negatieve emoties kan zorgen dat een persoon een omgeving anders waarneemt. Dit kan tevens het geval zijn bij positieve emoties, waardoor de persoon bij het ervaren van positieve emoties geneigd is om andere factoren vanuit een omgeving ook als positief te ervaren.

Het effect van camera-aanwezigheid en buurt op de houding ten opzichte van veiligheidsmaatregelen volgt niet het hierboven genoemde patroon. Hierbij wordt er gevonden dat een persoon veiligheidsmaatregelen positiever beoordeelt in de onveilige omgeving bij camera-aanwezigheid, maar dat dit geen verschil maakt in de veilige omgeving. Tevens werd er gevonden dat veiligheidsmaatregelen positiever worden beoordeeld in de veilige straat dan in de onveilige straat. Dit is tegenstrijdig met het onderzoek van Taylor (2010). Hierbij werd er aangenomen dat personen die geconfronteerd worden met veiligheidsmaatregelen naar de functie van deze maatregel kijken. Hierdoor zou een camera met een duidelijke criminaliteitsverminderende functie juist een positief effect moeten hebben op de beoordeling van veiligheidsmaatregelen. Echter, wordt er in dit onderzoek gevonden dat veiligheidsmaatregelen positiever worden beoordeeld in een veilige omgeving dan in een onveilige omgeving. Dit kan deels worden verklaard door het hierboven genoemde onderzoek van Aarts, Dijksterhuis en De Vries (2001). Echter, zou dit moeten betekenen dat bij camera-aanwezigheid in de onveilige straat de beoordeling van veiligheidsmaatregelen juist negatiever zou moeten zijn dan bij camera afwezigheid. De persoon ervaart negatieve emoties in de onveilige omgeving en zou daardoor de camera's negatiever moeten beoordelen dan wanneer camera's afwezig zijn. Dit zou kunnen betekenen dat de beoordeling van veiligheidsmaatregelen zoals aangegeven door Taylor (2010) gecorreleerd is met de omgeving waarin deze zich bevinden. In een veilige omgeving worden camera's altijd positiever beoordeeld dan in een onveilige omgeving. Echter, zou dit wel kunnen betekenen

dat in een onveilige omgeving met camera-aanwezigheid personen een positievere houding tegenover veiligheidsmaatregelen hebben, doordat zij duidelijk de functie van deze maatregelen zien.

De verschillen in resultaten tussen dit onderzoek en die van Taylor (2010) kunnen tevens worden verklaard door het verschil in onderzoek. Personen in het onderzoek van Taylor werden geconfronteerd met veiligheidsmaatregelen in een situatie die zij niet konden vermijden. Dit komt doordat de camera's in een school werden geplaatst waarbij de scholieren verplicht waren om geconfronteerd te worden met deze camera's. De personen die in dit onderzoek een straat moesten beoordelen, zouden vrijwillig deze straat doorlopen, waardoor de confrontatie met camera's uit vrije wil bestond. Hierdoor kan het dus zijn dat een persoon die uit vrije wil een confrontatie met camera's aangaat, veiligheidsmaatregelen op een andere manier beoordeeld.

In dit onderzoek zijn aanwijzingen gevonden voor de invloed van gevaar op de houding tegenover veiligheidsmaatregelen. Echter, heeft dit onderzoek enkele limitaties. Ten eerste is er een duidelijk verschil tussen een straat doorlopen, waarbij factoren zoals camera's en onveilige gevoelens sterk kunnen verschillen en het zien van een video waarin camera's aanwezig zijn. Hierdoor kunnen bepaalde factoren die een rol spelen in gevaarinschatting niet zijn gevonden of minder sterk zijn aangetoond in dit onderzoek. De dreiging van een camera zal zwakker zijn wanneer een persoon een afbeelding van een straat ziet waarin een camera hangt dan wanneer een camera ook daadwerkelijk op de persoon is gericht. Voor een vervolgonderzoek zou er dus moeten gekeken worden naar het onderzoeken van deze factoren in een setting met echte camera's. Ten tweede kan het zijn dat respondenten het is opgevallen dat de camera's in de video's gefotoshopt waren. Hierdoor zouden de camera's als niet dreigend worden opgevat en juist het tegenovergestelde effect kunnen hebben.

Literatuurlijst

- Aarts, H., Dijksterhuis, A., & De Vries, P. (2001). On the psychology of drinking: Being thirsty and perceptually ready. *British Journal of Psychology*, 92(4), 631.f
- AD (2012, April 16). Cameratoezicht houdt criminelen niet tegen.
<http://www.ad.nl/ad/nl/1012/Nederland/article/detail/3241445/2012/04/16/Cameratoezicht-houdt-criminelen-niet-tegen.dhtml>
- Andre, J. (1986) "Privacy as a value and as a right." *Journal of value inquiry* 20(4) 309-317.
- Barlow, D.H. (2002) Anxiety and its disorders: The nature and treatment of anxiety and panic. *The Guilford Press*
- Bienvenu, O. J., Brown, C., Samuels, J. F. (2001) Normal personality traits and comorbidity among phobic, panic and major depressive disorders. *Psychiatry Research*, 102, 73 -85
- Bracy, N.L. (2011) Student perceptions of high-security school environments. *Youth And Society* 43, 365-395
- Brands, J., Schwanen, T., Van Aalst, I.,(2015) Fear of Crime and affective ambiguities in the night-time economy. *GEOFORUM* 62 24-37
- Clark, D. M., Wells, A., (1995). A cognitive model of social phobia *The Guildford Press*, 69-93
- Freud, Sigmund (1917) Mourning and Melancholia *International Journal for Medical Psychoanalysis*, 288–301
- Gill, M., Spriggs, A. (2005) CCTV and fight against retail crime: Lessons from a national evaluation in the U.K. *Security Journal*, 19, 241-251
- Heimberg, R. G., Brozovich, F. A., Rapee, R. M. (2014). A cognitive-behavioral model of social anxiety disorder. *Academic Press*, 705-728
- Ingham, R. (1978) Privacy and psychology. *J.B. Young, ed., Privacy*, 35-57
- Kay, A.C., Wheeler, S.C., Bargh, J.A., Rossa, L. (2004). Material priming: The influence of mundane physical objectson situational construal and competitive behavioral choice. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 95, 83–96
- Kotov, R., Watson, D., Robles, J. P., & Schmidt, N. B. (2007). Personality traits and anxiety symptoms: The multilevel trait predictor model. *Behaviour Research and Therapy*, 45, 1485–1503.

- Levinson, C., A., Kaplan, S. C., Rodebaugh, T. L. (2014) Personality: Better understanding the socially anxious temperament. *Handbook on Social Anxiety Disorder*
- Mogg, K., Bradley, B.P., Hyare, H., Lee, S. (1998). Selective attention to food-related stimuli in hunger: are attentional biases specific to emotional and psychopathological states, or are they also found in normal drive states? *Behaviour Research and Therapy*, 36, 227-237
- Mortelé, J., Vermeersch, H., de Pauw, E., Hardyns, W., Deprins, F. (2013). Cameratoezicht in de openbare ruimte: Ook wie weg is is gezien? Antwerpen/Apeldoorn: Maklu
- Pease, C. R., Lewis, G. J. (2015) Personality links to anger: Evidence for trait interaction and differentiation across expression style. *Personality and Individual Differences* 74, 159-164
- Purmean-Chaney, S. E., McGrath. S.A., Sloan, J. I. (2014) Property crime on college campuses: A case study using GIS and related tools. *Security Journal*, 27(3), 263-283
- Rigter, N. (2013, Januari 21). Cameratoezicht nutteloos. De Telegraaf.
http://www.telegraaf.nl/binnenland/21234925/___Toezicht_camera_s_nutteloos___html
- Slovic, P., Finucane, M.L., Peters, E., MacGregor, D.G. (2004) Risk as analysis and Risk as Feelings: Some Thoughts about Affect, Reason, Risk and Rationality. *Risk Analysis*, 24-2, 311-322
- Taylor, E. (2010), I spy with my little eye: the use of CCTV in schools and the impact on privacy. *The Sociological Review*, 58: 381–405
- Van Bommel, M., Van Prooijen, J.W., Elffers, H., Van Lange, P.A.M. (2012) Be aware to care: Public self-awareness leads to a reversal of the bystander effect. *Journal of Experimental Social Psychology*, 4, 926-930.
- Van Der Sar, M., Mulder, I., Choenni, S. (2011) Camera use in the public domain: Towards a “Big Sister” approach. Human Centered ICT, Rotterdam Univ. of Appl. Sci., Rotterdam, Netherlands

Bijlage I: Vragenlijst

21-6-2015

Qualtrics Survey Software

Inleidende tekst

Allereerst wil ik u bedanken voor het deelnemen aan mijn vragenlijst.

In het volgende onderzoek zal gekeken worden hoe omgevingen worden beoordeeld door middel van het laten zien van twee korte video's. De video's die u zo meteen gaat bekijken bevatten geen schokkende beelden. Voor en na de video zult u een aantal stellingen krijgen waarbij u moet aangeven in hoeverre u het hiermee eens of oneens bent. Tevens zullen er drie niet schokkende foto's worden getoond, waarbij u moet omschrijven wat u hierin denkt te zien. De vragenlijst zal ongeveer 15 minuten duren.

'Ik verklaar hierbij op voor mij duidelijke wijze te zijn ingelicht over de aard en methode van het onderzoek, zoals uiteengezet in de bovenstaande informatiebrochure. Mijn vragen zijn naar tevredenheid beantwoord. Ik stem geheel vrijwillig in met deelname aan dit onderzoek. Ik behoud daarbij het recht deze instemming weer in te trekken zonder dat ik daarvoor een reden hoeft te geven en beseft dat ik op elk moment mag stoppen met de vragenlijst. Indien mijn onderzoeksresultaten gebruikt zullen worden in wetenschappelijke publicaties, dan wel op een andere manier openbaar worden gemaakt, zal dit volledig geanonimiseerd gebeuren. Mijn persoonsgegevens zullen niet door derden worden ingezien zonder mijn uitdrukkelijke toestemming. Als ik nog verdere informatie over het onderzoek zou willen krijgen, nu of in de toekomst, kan ik mij wenden tot Donny Rohaan

Voor eventuele klachten over dit onderzoek kunt u zich wenden tot de secretaris van de Commissie Ethiek van de faculteit Gedragswetenschappen van de Universiteit Twente, mevr. J. Rademaker (telefoon: 053-4894591; e-mail: j.rademaker@utwente.nl, Postbus 217, 7500 AE Enschede).

- ☐ Ik ga hiermee akkoord
☐ Ik ga hier niet mee akkoord

Demografische gegevens

Geslacht

- ☐ Man
☐ Vrouw

Leeftijd

Nationaliteit

Persoonlijkheid

Er zullen nu enkele vragen volgen die gericht zijn op uw persoonlijkheid. Hierbij wordt er verwacht dat u aangeeft in hoeverre de volgende stellingen op u van toepassing zijn.

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
Ik ben snel verontrust	☐	☐	☐	☐	☐
Mijn stemming verandert vaak	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ben snel geïrriteerd	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voel mij snel gestresst	☐	☐	☐	☐	☐
Ik maak mij vaak zorgen	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ben nerveuzer dan de meeste mensen	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ben meestal ontspannen	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ben haast nooit somber	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ben vaak het middelpunt van de aandacht	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb er geen problemen mee als mensen op mij letten	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voel mij op mijn gemak rond andere mensen	☐	☐	☐	☐	☐
Ik begin vaak een gesprek met andere mensen	☐	☐	☐	☐	☐
Op een feest praat ik vaak met veel verschillende mensen	☐	☐	☐	☐	☐
Ik praat niet veel	☐	☐	☐	☐	☐

<https://eu.qualtrics.com/ControlPanel/Ajax.php?action=GetSurveyPrintPreview&T=2m4rPVCtOarhlwA5Bq59CW>

1/19

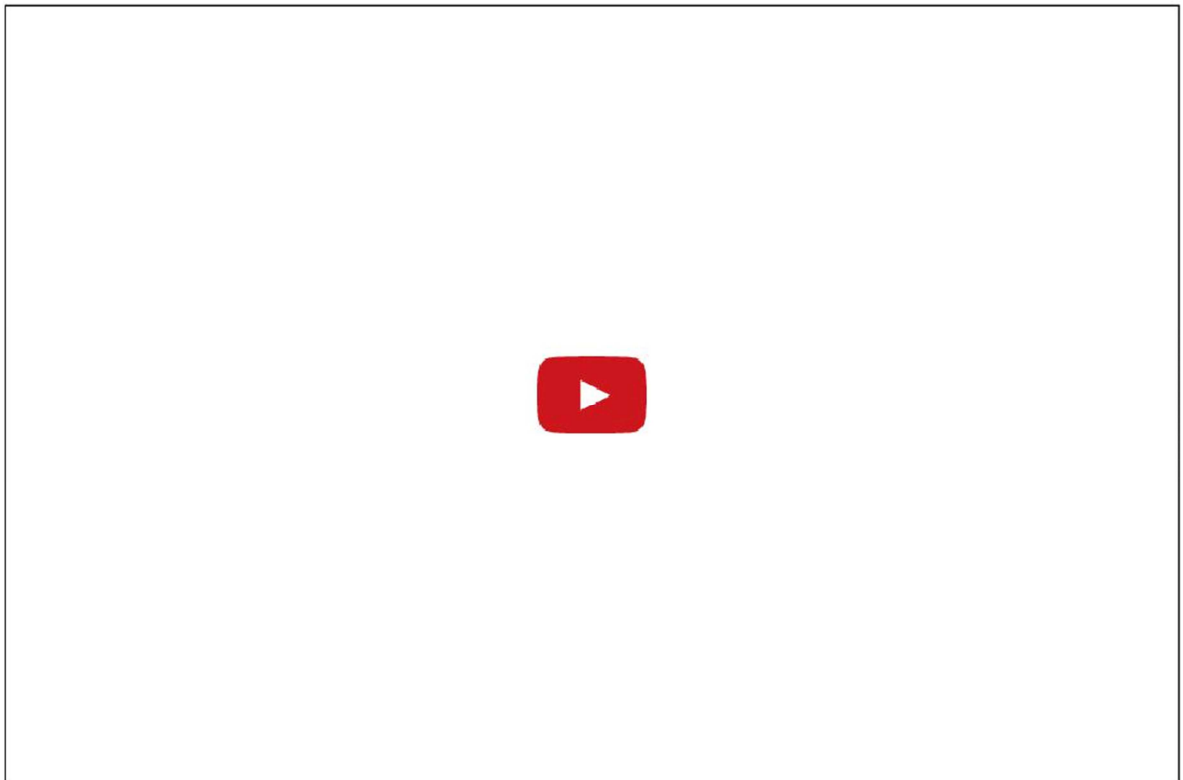
21-6-2015

Qualtrics Survey Software

Ik hou er niet van om aandacht op mijzelf te vestigen	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ben vaak stil rond onbekende mensen	☐	☐	☐	☐	☐
Ik verkeer niet graag in grote groepen	☐	☐	☐	☐	☐

Video volgorde 1

U gaat nu een korte video van ongeveer 25 seconden kijken. In deze video worden verschillende beelden van een bepaalde straat laten zien. Het doel hiervan is om te onderzoeken wat uw beleving van de stadsinrichting en de sfeer van deze straat is. Probeer bij het kijken een algemene indruk te vormen van deze straat. Let tijdens het kijken van deze video goed op, want naderhand worden er vragen over deze video gesteld. Het is de bedoeling dat u de video maar 1 keer kijkt, de video niet op pauze zet en ook niet terugspoelt. Als u de video heeft gezien, kunt u naar de volgende pagina en gaat u door met het beantwoorden van de vragen.

De volgende stellingen gaan over de straat die werd getoond in de video. Geef hier antwoord vanuit de algemene indruk die u van de straat heeft opgedaan.

Mijn indruk van de straat op basis van de getoonde video is:

Prettig	☐	☐	☐	☐	☐	Onprettig
Gezellig	☐	☐	☐	☐	☐	Ongezellig
Warm	☐	☐	☐	☐	☐	Koud
Rustig	☐	☐	☐	☐	☐	Onrustig
Veilig	☐	☐	☐	☐	☐	Onveilig
Geborgen	☐	☐	☐	☐	☐	Ongeborgen
Beschermd	☐	☐	☐	☐	☐	Onbeschermd
Chaotisch	☐	☐	☐	☐	☐	Geordend
Netjes	☐	☐	☐	☐	☐	Rommelig
Schoon	☐	☐	☐	☐	☐	Vies

Geef bij de volgende stellingen aan in hoeverre deze op u van toepassing zijn.

Als ik alleen door deze straat zou lopen...

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
--	------------------------	---------------	----------	----------	-------------------

21-6-2015

Qualtrics Survey Software

...zou ik me onveilig voelen	☐	☐	☐	☐	☐
... zou ik me op mijn gemak voelen	☐	☐	☐	☐	☐
...zou ik me in de gaten gehouden voelen	☐	☐	☐	☐	☐
... zou ik me prettig voelen	☐	☐	☐	☐	☐
...zou ik rustig zijn	☐	☐	☐	☐	☐
...zou ik alert zijn	☐	☐	☐	☐	☐
... zou ik geen positieve gedachten hebben	☐	☐	☐	☐	☐
... zou ik weinig overlast ondervinden	☐	☐	☐	☐	☐
... zou ik de geplaatste camera's mij een veilig gevoel geven	☐	☐	☐	☐	☐
... zou ik het gevoel hebben dat de geplaatste veiligheidsmaatregelen overbodig zijn	☐	☐	☐	☐	☐

Geef bij de volgende stellingen aan in hoeverre deze op u van toepassing zijn

Na het kijken van de video...

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
... sta ik positief tegenover het treffen van beveiligingsmaatregelen op straat	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de overheid inbreuk maakt op de privacy van burgers	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de overheid haar best doet om deze straat veilig te maken	☐	☐	☐	☐	☐
... vind ik dat de overheid meer moet doen om de veiligheid van haar burgers te bewaren	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat ik veilig ben op straat	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de overheid genoeg doet om deze straat veilig te maken	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie goed door heeft wat hier gebeurt	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie controle heeft over de situatie	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie haar best doet om criminaliteit te voorkomen	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie haar best doet om burgers te beschermen	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie haar best doet om de buurt veiliger te maken	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie preventief optreedt	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie achter de feiten aanloopt	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie machteloos staat tegenover criminaliteit	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie de rechten van burgers schendt	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie bij voorbaat al burgers verdenkt van criminaliteit	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat camerabeveiliging hier een te zwaar middel is.	☐	☐	☐	☐	☐
... geloof ik dat ik veilig ben op straat	☐	☐	☐	☐	☐
... geloof ik dat beveiligingscamera's mijn veiligheid ten goede komen.	☐	☐	☐	☐	☐

U gaat nu nogmaals een korte video van ongeveer 25 seconden kijken. In deze video worden verschillende beelden van een bepaalde straat laten zien. Het doel hiervan is om te onderzoeken wat uw beleving van de stadsinrichting en de sfeer van deze straat is. Probeer bij het kijken een algemene indruk te vormen van deze straat. Let tijdens het kijken van deze video goed op, want naderhand worden er vragen over deze video gesteld. Het is de bedoeling dat u de video maar 1 keer kijkt, de video niet op pauze zet en ook niet terugspoelt. Als u de video heeft gezien, kunt u naar de volgende pagina en gaat u door met het beantwoorden van de vragen.

De volgende stellingen gaan over de straat die werd getoond in de video. Geef hier antwoord vanuit de algemene indruk die u van de straat heeft opgedaan.

Mijn indruk van de straat op basis van de getoonde video is:

Prettig	☐	☐	☐	☐	☐	Onprettig
Gezellig	☐	☐	☐	☐	☐	Ongezellig
Warm	☐	☐	☐	☐	☐	Koud
Rustig	☐	☐	☐	☐	☐	Onrustig
Veilig	☐	☐	☐	☐	☐	Onveilig
Geborgen	☐	☐	☐	☐	☐	Ongeborgen
Beschermd	☐	☐	☐	☐	☐	Onbeschermd
Chaotisch	☐	☐	☐	☐	☐	Geordend
Netjes	☐	☐	☐	☐	☐	Rommelig
Schoon	☐	☐	☐	☐	☐	Vies

Geef bij de volgende stellingen aan in hoeverre deze op u van toepassing zijn.

Als ik alleen door deze straat zou lopen...

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
...zou ik me onveilig voelen	☐	☐	☐	☐	☐
... zou ik me op mijn gemak voelen	☐	☐	☐	☐	☐
...zou ik me in de gaten gehouden voelen	☐	☐	☐	☐	☐
... zou ik me prettig voelen	☐	☐	☐	☐	☐
...zou ik rustig zijn	☐	☐	☐	☐	☐
...zou ik alert zijn	☐	☐	☐	☐	☐
... zou ik geen positieve gedachten hebben	☐	☐	☐	☐	☐
... zou ik weinig overlast ondervinden	☐	☐	☐	☐	☐

Geef bij de volgende stellingen aan in hoeverre deze op u van toepassing zijn

Na het kijken van de video...

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
... sta ik positief tegenover het treffen van beveiligingsmaatregelen op straat	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de overheid inbreuk maakt op de privacy van burgers	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de overheid haar best doet om deze straat veilig te maken	☐	☐	☐	☐	☐
... vind ik dat de overheid meer moet doen om de veiligheid van haar burgers te bewaren	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat ik veilig ben op straat	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de overheid genoeg doet om deze straat veilig te maken	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie goed door heeft wat hier gebeurt	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie controle heeft over de situatie	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie haar best doet om criminaliteit te voorkomen	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie haar best doet om burgers te beschermen	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie haar best doet om de buurt veiliger te maken	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie preventief optreedt	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie achter de feiten aanloopt	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie machteloos staat tegenover criminaliteit	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie de rechten van burgers schendt	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat de politie bij voorbaat al burgers verdenkt van criminaliteit	☐	☐	☐	☐	☐
... heb ik het idee dat camerabeveiliging hier een te zwaar middel is.	☐	☐	☐	☐	☐
... geloof ik dat ik veilig ben op straat	☐	☐	☐	☐	☐
... geloof ik dat beveiligingscamera's mijn veiligheid ten goede komen.	☐	☐	☐	☐	☐

Algemene houding tegenover camera's

De volgende stellingen hebben betrekking tot de houding die u heeft tegenover veiligheidsmaatregelen in het algemeen.

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
Het is veiliger op straat wanneer er beveiligingscamera's hangen	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voel mij veiliger als er ergens beveiligingscamera's aanwezig zijn	☐	☐	☐	☐	☐
Een omgeving met cameratoezicht wijst erop dat het er onveilig is	☐	☐	☐	☐	☐
Als er op straat beveiligingscamera's hangen, betekent dit dat er veel criminaliteit plaatsvindt	☐	☐	☐	☐	☐
Wanneer ik op straat een beveiligingscamera tegenkom, voel ik mij niet op mijn gemak	☐	☐	☐	☐	☐
Beveiligingscamera's zijn noodzakelijk voor het creëren van een veilig gevoel	☐	☐	☐	☐	☐

Foto's

De volgende vragen gaan over een aantal foto's. Beschrijf bij ieder van deze foto's wat er volgens u mogelijk gebeurt of gebeurd is. Geef een uitgebreide beschrijving, en probeer hierbij creatief te zijn.

Foto 1

Beschrijf wat er mogelijk gebeurd zou kunnen zijn op de bovenstaande foto. Probeer hier creatief te zijn.

Foto 2

Beschrijf wat er mogelijk gebeurd zou kunnen zijn op de bovenstaande foto. Probeer hier creatief te zijn.

Foto 3

Beschrijf wat er mogelijk gebeurd zou kunnen zijn op de bovenstaande foto. Probeer hier creatief te zijn.

Einde vragenlijst

U bent aangekomen bij het einde van de vragenlijst.
Ik wil u nogmaals bedanken voor het invullen van deze vragenlijst.

Indien uw onderzoeksresultaten gebruikt zullen worden in wetenschappelijke publicaties, dan wel op een andere manier openbaar worden gemaakt, zal dit volledig geanonimiseerd gebeuren. uw persoonsgegevens zullen niet door derden worden ingezien zonder mijn uitdrukkelijke toestemming.

Dit onderzoek is gericht op de effecten die veiligheidsmaatregelen hebben op het beoordelen van een omgeving.
Hierbij wordt er vooral gekeken naar de manier waarop mensen gevaar inschatten bij confrontatie met veiligheidsmaatregelen, zoals camera's. Tevens kan persoonlijkheid hier een grote rol bij spelen, met name extraversie en neuroticisme. Wanneer een persoon extravert is, zal hij meer openstaan voor invloeden van buitenaf en een omgeving vaak als minder gevaarlijk inschatten dan een persoon die introvert is.

Als u zich niet kunt vinden in het uiteindelijke doel waarvoor uw onderzoeksresultaten worden gebruikt, dan kunt u alsnog stoppen met deze vragenlijst, door niet op submit te drukken.

Voor verdere informatie of vragen kunt u mailen naar: D.Rohaam@student.utwente.nl

Bijlage II: Coderingsschema's voor interpretatie van foto's

Coderingsschema 1

Schema voor de het beoordelen van foto 1

1=Heel sterk negatief	2=Sterk negatief	3=Negatief	4=Neutraal	5=Positief
Iemand doet bewust een ander pijn en dit heeft negatieve gevolgen voor deze persoon.	Er wordt bewust iets negatiefs gedaan, bijvoorbeeld: Er is brand gesticht, maar dit heeft geen direct negatieve gevolgen voor personen	Er gebeurt iets per ongeluk; bijvoorbeeld Er is brand uitgebroken,.	Er gebeurt iets waarbij er geen negatieve of positieve consequenties plaatsvinden. Bijvoorbeeld: De man en vrouw hebben met elkaar afgesproken	Bijvoorbeeld de personen zijn verliefd en hebben met elkaar afgesproken

Coderingsschema 2

Schema voor het beoordelen van foto 2

1=Heel sterk negatief	2=Sterk negatief	3=Negatief	4=Neutraal	5=Positief
Wat er gebeurt heeft direct negatieve gevolgen voor een persoon, bijvoorbeeld: moord, ontvoering.	Wat er gebeurt heeft negatieve gevolgen, maar hier zijn niet direct personen bij betrokken. Bijvoorbeeld De man gaat zijn zieke koe slachten	Er gebeurt iets negatiefs, maar dit heeft verder geen zware gevolgen, bijvoorbeeld 'De man heeft iets verrekt tijdens het houthakken en gaat naar huis.	Er wordt een situatie beschreven, maar hier zit geen waardeoordeel aan vast.	Wat er beschreven wordt heeft positieve gevolgen voor de persoon

Coderingsschema 3

Schema voor de het beoordelen van foto 3

1=Heel sterk negatief	2=Sterk negatief	3=Negatief	4=Neutraal	5=Positief
De man en honden worden beiden in een negatief licht beschreven. Bijvoorbeeld: De man is een inbreker en de honden zitten achter hem aan	De man of de honden worden negatief beschreven. Bijvoorbeeld: De man is bang voor de honden en rent weg voor ze.	Er wordt een waardeoordeel over de foto uitgesproken maar de foto zelf wordt niet geïnterpreteerd als negatief. Bijvoorbeeld: Een man is met zijn vieze honden aan het lopen.	De situatie in de foto wordt op een neutrale manier beschreven. Bijvoorbeeld: De man is met zijn honden aan het lopen.	De situatie in de foto wordt op een positieve manier beschreven. Bijvoorbeeld: De man is lekker aan het spelen met zijn honden.